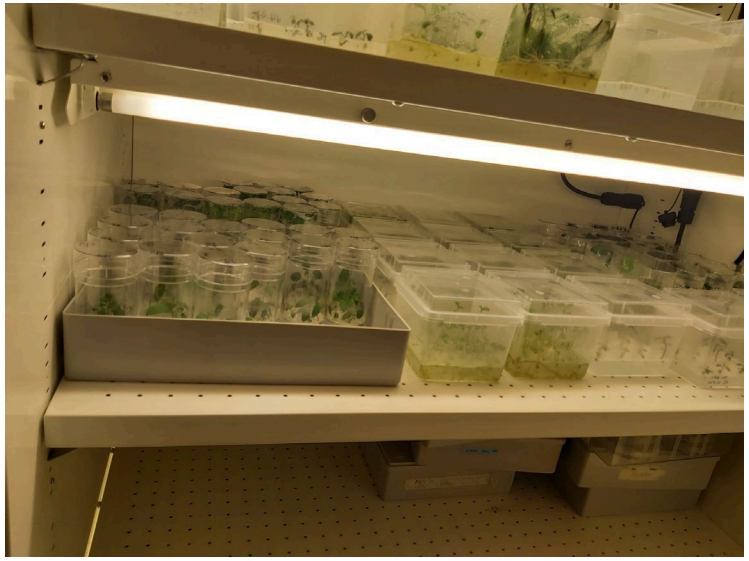

Strategi 2026-2029

Frøafgiftsfonden

Marts 2025

Forord

Frøafgiftsfonden har hjemmel i landbrugsstøtteloven, som fastlægger de overordnede rammer for fondens virke.

Frøafgiftsfondens bestyrelse har i foråret 2025 fastlagt en ny fireårig strategi for 2026-2029, som er opdelt i de to hovedspor 'frøproduktion' (spor 1) og 'præforædling' (spor 2). Dette dokument består af en beskrivelse af fondens strategiske målsætninger, afgrænsning af støtteformer, valg af indsatsområder samt tildelingskriterier og opfølgningsprocedurer. Strategien udmøntes i en vejledning om ansøgning om tilskud mv.

Bestyrelsen vil hvert år gennemføre et servicetjek af strategien. Ved servicetjekket foretager bestyrelsen en vurdering af, om der er områder, som enten skal tilføjes eller slettes i strategien.

Fonden ledes af en faglig bestyrelse med 12 medlemmer, der er sammensat af repræsentanter for erhvervet og offentlige interesser.

På baggrund af strategien gennemføres mindst en årlig ansøgningsrunde opdelt i de to hovedspor 'frøproduktion' og 'præforædling'. Det er bestyrelsen, der vurderer ansøgningerne, bevilger og giver afslag.

Strategiens kontekst

Frøbranchen har både udviklingsmuligheder og udfordringer, som Frøafgiftsfonden gennem støttede projekter skal bidrage til løsninger af. Dette gælder bl.a.:

- Konkurrencedygtig produktion af rent kvalitetsfrø, ved optimeret anvendelse af hjælpestoffer og nye tekniske/biologiske løsninger
- Optimering af dyrkningsfaktorer, der bidrager til bedre global konkurrenceevne og understøtter klima- og miljøudfordringer
- Præforædling af konkurrencedygtige sorter af markfrø, der kan bidrage til løsning af klima- og miljøudfordringer

FONDEN

Formål

Ståsted

Målsætninger

Formål

Fondens formål er at understøtte frøbranchens udviklingsmuligheder og konkurrenceevne dels ved at styrke produktionen af mark- og havefrø (spor 1) og dels ved at styrke præforædlingen af græsmarksbælgplanter og græsser (spor 2).

Ståsted

Den danske mark- og havefrøbranche har en enestående global position. Frøbranchens position styrkes af at have verdens stærkeste forsknings- og rådgivningscluster indenfor mark- og havefrø.

Frøafgiftsfondens virke er baseret på brancheopkrævede midler og støtte søgt i Promilleafgiftsfonden for Landbrug. Fonden er den eneste offentlige tilskudsordning, som har til formål at udvikle mark- og havefrøbranchens potentiale og konkurrenceevne. Frøafgiftsfonden har to spor inden for både konventionelt og økologisk markfrø og havefrø: Spor 1 frøproduktion (mark- og havefrø) og spor 2 præforædling (af græsmarksbælgplanter og græsser). Spor 2 om præforædling dækker ikke havefrø.

Frøafgiftsfonden særkende er:

- Udvikling af frøbranchens værdikæde.
- Investering i projekter, hvor løsninger udvikles og opgaver udføres til fælles gavn for frøavlere, frøfirmaer og frøforbrugere.

Strategiske målsætninger

Frøafgiftsfonden strategiske målsætning er at fremme den danske frøbranches globale position.

Frøafgiftsfonden vil gennem udvikling af en bæredygtig frøproduktion understøtte den samfundsmæssige værdiskabelse, herunder fødevare- og foderforsyningssikkerheden.

- Udvikle og udnytte ny viden og teknologi i frøproduktionen (spor 1)
- Styrke præforædling af græsmarksbælgplanter og græsser (spor 2)
- Forbedre konkurrenceevnen i hele frøbranchens værdikæde (både spor 1 og 2)
- Styrke fremtidige vilkår for frøproduktion. Dette kan være indenfor eksempelvis klima- og miljøforhold, klimaaftryk, proteinproduktion, kulstoflagring eller bæredygtighed.
- Styrke kendskabet til og forståelsen for de positive miljø-, klima- og biodiversitetsegenskaber der er ved dyrkning af græs, kløver og ikke mindst kløvergræs til animalsk produktion og/eller naturpleje.

INDSATS OMRÅDER

Spor 1 Frøproduktion

Spor 2 Præforædling

Fondens indsatsområder

Frøafgiftsfonden indsatsområder tager afsæt i de udviklingsmuligheder og udfordringer, som frøbranchen står overfor på kort og på lang sigt.

De understøtter Frøafgiftsfondens formål om at understøtte bæredygtig udvikling og konkurrenceevne i frøbranchen, og samtidig adressere udfordringer, som også samfundsmæssigt er vigtige.

Frøafgiftsfonden har med sine indsatsområder peget på, hvilke effekter fonden ønsker at bidrage til. Det er herefter op til ansøgerne at pege på løsningsmulighederne.

Frøafgiftsfonden har valgt indenfor spor 1 at fokusere på tre indsatsområder (se side 8) og inden for spor 2 (se side 9), at fokusere på to indsatsområder inden for rammerne af det samlede regelgrundlag for fonden.

Ansøgere skal som udgangspunkt søge inden for et eller flere af disse områder. I helt særlige tilfælde kan Frøafgiftsfonden tildele støtte uden for de nævnte områder.

<u>Spor 1 - Prioritering</u>:

Frøafgiftsfonden prioriterer at fremme indsatserne gennem tilskud til videnoverførsel og informationsaktiviteter, rådgivning samt tilskud til forskning- og udviklingsaktiviteter.

<u>Spor 2 - Prioritering</u>:

Frøafgiftsfonden prioriterer at fremme indsatserne gennem tilskud til forskning- og udviklingsaktiviteter.

Spor 1 - indsatsområder Frøproduktion

1. Konkurrenceevne i hele værdikæden for markfrø og havefrø

- Højere og mere stabile udbytter
- Bedre kvalitet
- Bedre udnyttelse af hjælpestoffer
- Brug af bedre dyrkningsteknikker og teknologiske/biologiske løsninger

2. Klimaaftryk og klimatilpasning i frøproduktionen

- Kvantificering af klimaaftryk for forskellige frøproduktioner, herunder kulstoflagring
- Dyrkningstilpasning til ændrede klimaforhold for eksempel ændrede nedbørsforhold, tørkeperioder, sæsonudsving
- Ukrudt, sygdomme, skade- og nyttedyrs fremtidige betydning i frøavlen med ændrede klimaforhold
- Udnyttelse af teknologiske løsninger

3. Mindre afhængighed af pesticider i frøproduktionen

- Udvikle løsninger, herunder præcisionsteknikker
- Udvikle andre metoder til ukrudtsbekæmpelse i frøafgrøder
- Monitorering og varslingssystemer af sygdomme og skadedyr
- Monitorering af resistensudvikling
- Alternative kemiske, termiske eller bioteknologiske løsninger til sygdomme, skadedyr, ukrudt

Spor 2 - indsatsområder Præforædling

1. Teknologi i forædling – fænotyping, genetisk selektion, mutationsforædling

- Bedre metoder til planteforædling af græsser og græsmarksbælgplanter
- Afprøvning, udvikling, dokumentation af nye præcisionsforædlingsteknikker
- Afprøvning, udvikling, dokumentation af fænotyping
- Afprøvning, udvikling, dokumentation af genomisk selektion

2. Præforædling af græsser og græsmarksbælgplanter

- Screening af genetisk materiale
- Præforædling med fokus på fx resistensegenskaber, lavt klimaaftryk, frøgivende evne eller god miljøprofil
- Kompetenceopbygning

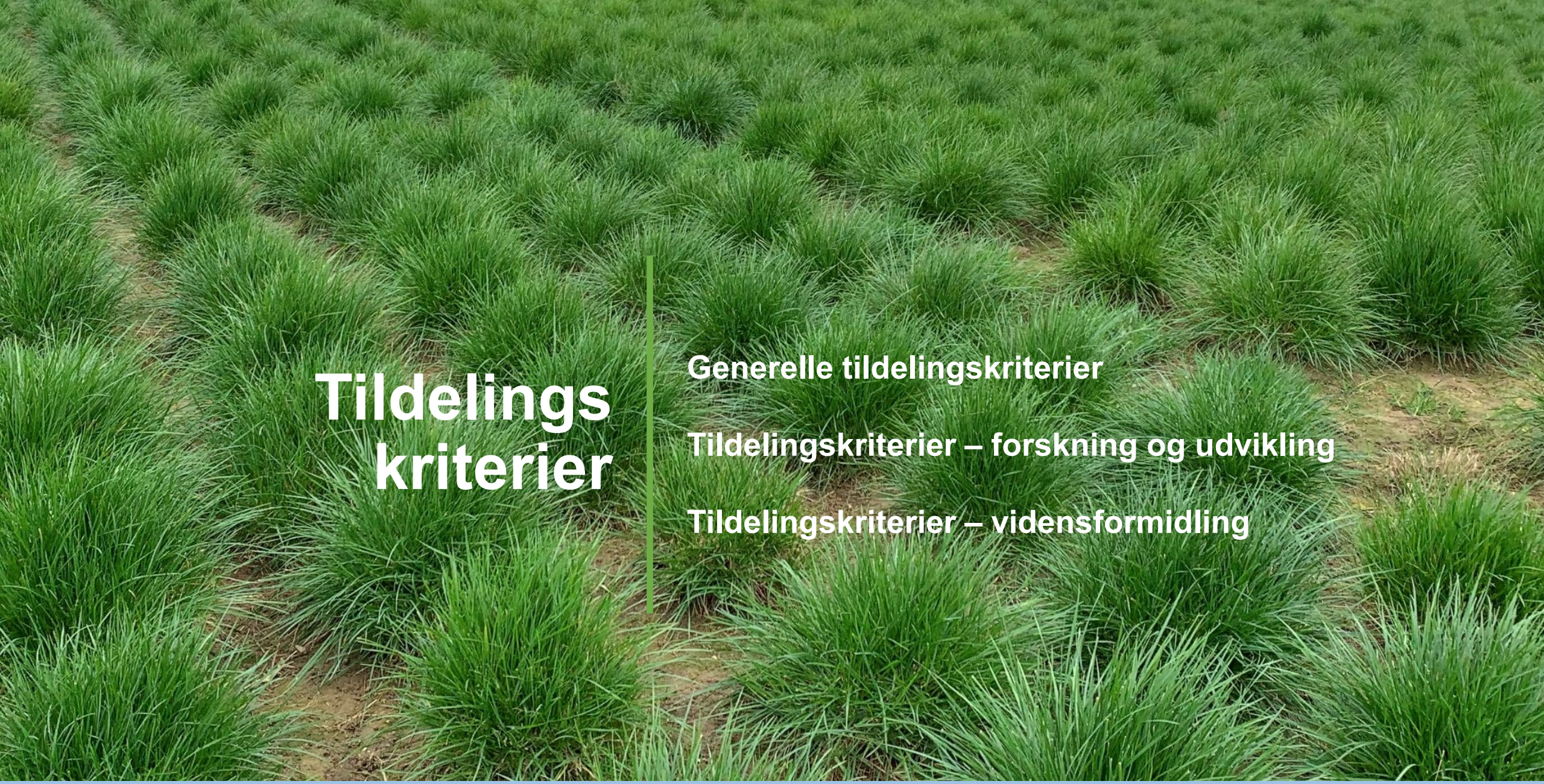

Tildelings kriterier

Generelle tildelingskriterier

Tildelingskriterier – forskning og udvikling

Tildelingskriterier – vidensformidling

Tildelingskriterier

Generelle kriterier

- I hvor høj grad matcher projektet et eller flere af fondens indsatsområder ?
- Er der tydelig sammenhæng mellem projektets formål, mål, aktiviteter, leverancer og effekter ?
- Er der taget skyldige økonomiske hensyn ved fastlæggelsen af projektets budget, herunder om der er udvist sparsommelighed ?
- Har projektteamet tilstrækkelige kompetencer og erfaringer på området ?
- Inkluderer projektet samarbejde med relevante partnere ?

Projektspecifikke kriterier

Forskning og udvikling

- Fører projektet til relevant, anvendelsesorienteret viden ?
- Bidrager projektet til nyskabelse og innovationsværdi på området ?
- Bygger projektet på solide og anerkendte data og er der opstillet valide forsøg og test ?
- Udnytter projektet allerede eksisterende dansk eller udenlandsk viden på området ?
- Er det sandsynligt, at projektets resultater kan implementeres hos målgruppen inden for en overskuelig tidshorisont ?
- Kompetenceopbygning indenfor planteforædling (spor 2)

Vidensformidling

- Er der tale om relevant, anvendelsesorienteret viden ?
- Bygger projektet på anerkendt viden, analyser el.lign.. ?
- Er det sandsynligt, at formidlingen når ud til målgruppen ?

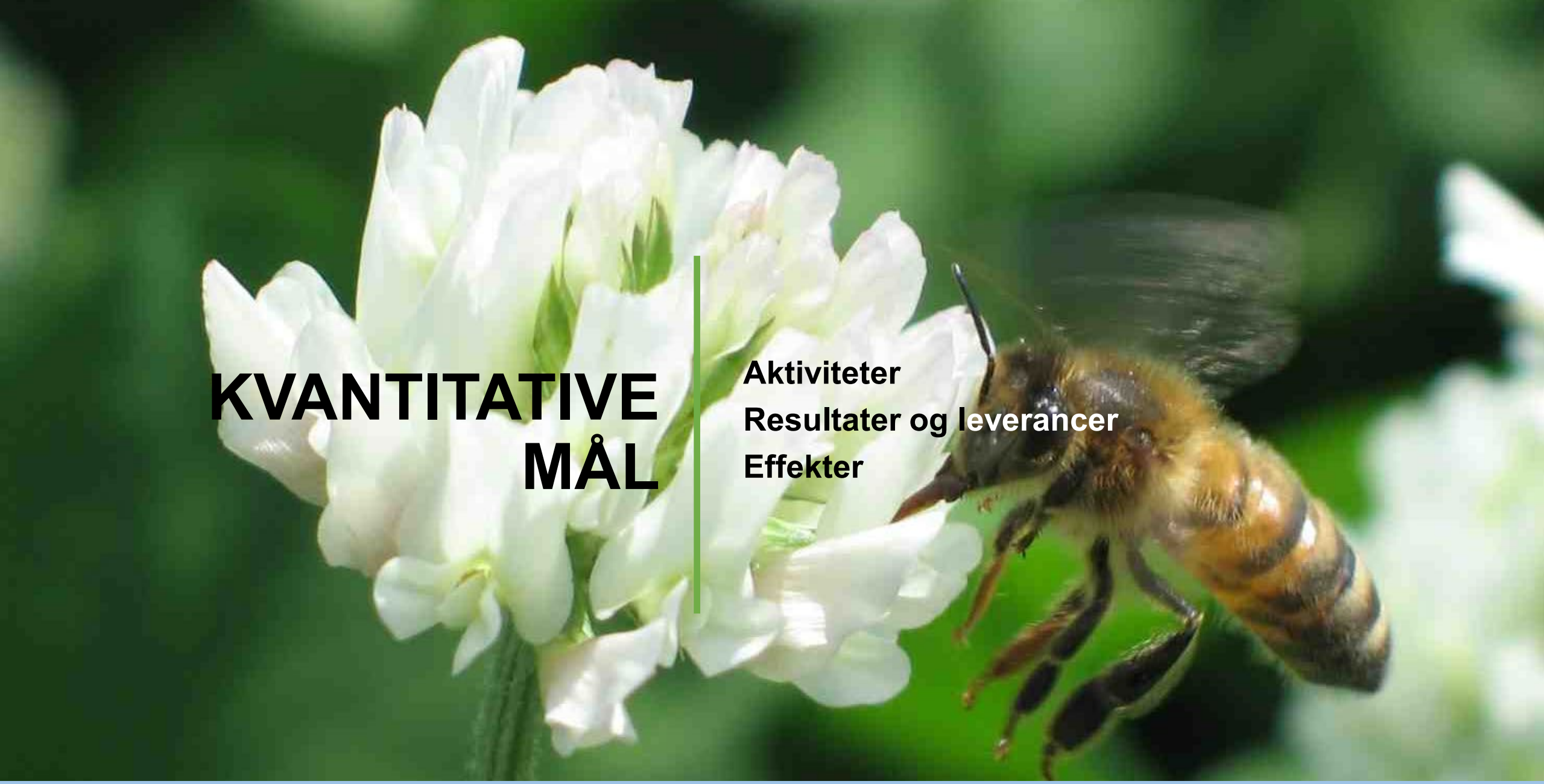

KVANTITATIVE MÅL

Aktiviteter

Resultater og leverancer

Effekter

Målhierarki

Brug af kvantitative mål

Som led i vurderingen af den enkelte ansøgning i forhold til effektpotentiale skal ansøgere opstille tre kvantitative mål, der tilsammen udgør et målhierarki.

De tre mål opstilles for projektets

- **Aktiviteter**
- **Resultater og leverancer**
- **Effekter**

Sammenhæng til fondens strategiske målsætninger

Effekt
(Branche- eller bedriftsniveau)

Resultater og leverancer
(projektniveau)

Aktiviteter
(projektniveau)

Formål
(projektniveau)

Målhierarki

Aktivitetsmål

udgør et kvantitativt mål for de aktiviteter, der gennemføres i projektet. Det kan for eksempel være omfang af forskning, antal forsøg, tests eller formidlingsaktiviteter.

Resultat- og leverancemål

udgør et kvantitativt mål for de umiddelbare output af aktiviteterne. Det kan for eksempel være den forventede indsigt, som forskning giver anledning til, antal publikationer, antal formidlinger, antal respondenter der nås.

Effektmål

kan være et kvantitativt mål for effekten af, at en given ny metode eller teknologi spredes og tages i anvendelse på bedrifter eller som præforædling. Det kan opgøres på for eksempel parametre for ressourceforbrug, udbytte eller andet. Et effektmål kan være et kvalificeret bud på effekten af projektet på bedriftsniveau, når projektets resultater er spredt og implementeret.

Kvalificerede begrundelser for resultater og effekter

I ansøgningen redegøres for, hvorfor det er sandsynligt, at de planlagte aktiviteter vil medføre de forventede umiddelbare resultater og kunne give anledning til de forventede effekter på for eksempel bedriftsniveau.

OPFØLGNING

Støttede projekter

Opfølgning

Fonden lægger vægt på, at de støttede projekter skaber resultater, og at de får den ventede effekt. Derfor vil der ske en opfølgning efter projektets afslutning.

Når projektet er afsluttet, skal den projektansvarlige redegøre for aktiviteter, leverancer og forventede effekter i henhold til de opstillede mål for projektet.

Et antal projekter udtages til fondens evaluering af tilskudsmodtagers angivelse af leveranceopnåelse og forventede effekt på bedrifts-, arts- eller brancheniveau.

Projektansvarlige opbevarer og stiller data til rådighed, der muliggøre effektmåling af projekter.

Fondens effektmål

Fonden lægger vægt på, at de støttede projekter skaber resultater, og at de får den ventede langsigtede effekt for frøsektoren.

Frøafgiftsfonden ønsker generelt at fremme anvendelsen af græsmarksbælgplanter, græsser og havefrø som bæredygtige afgrøder mht. klima, miljø og biodiversitet.

Ambitionen udtrykker fondens ønske om at understøtte en udvikling af sektoren. Dette er relevant som parameter for opsamling af viden om fondens aktiviteter og monitorering af sektorudviklingen, men ikke som selvstændig opgørelse af projekternes effektskabelse.

Til brug for vurdering af fondens effekter har fonden udvalgt følgende effektmål med tilhørende indikatorer for udviklingen i frøsektoren:

1. Den danske frøproduktions førerposition fastholdes
    - Er Danmark fortsat vigtigste frøproduktionsland i EU?

2. Fastholde førerposition på eksporten af græsfrø
    - Er Danmark fortsat største eksportør af græsfrø til tempererede egne?